

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/84/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013202126
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013202126.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: MED-JK, s.r.o., IČO: 35 975 318, Holubyho 41, Pezinok, zastúpeného: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 238 232, Dobšinského 12, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Želova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ZS 102/00002/2013/R zo dňa 22.10.2013, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/285/2013-44 zo dňa 18.09.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/285/2013-44 zo dňa 18. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu vo výške 170,45 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. ZS 102/00002/2013/R zo dňa 22.10.2013 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného, pobočka Bratislava č. ZS 102/00002/2013 zo dňa 28.02.2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému ďalej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 501,58 Eur do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že jeho úlohou v tomto konaní bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného č. ZS 102/00002/2013/R zo dňa 22.10.2013, ktorým zamietol rozklad žalobcu podaný proti rozhodnutiu žalovaného, pobočka Bratislava č. ZS 102/00002/2013 zo dňa 28.02.2013 o uložení pokuty žalobcovi vo výške 6.600 Eur za porušenie ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o

zdravotnej starostlivosti“) a toto rozhodnutie potvrdil.

S poukazom na ustanovenie § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) poukázal na skutočnosť, že z doteraz vykonaného dokazovania nebolo možné jednoznačne určiť, že žalobca porušil zákonnú povinnosť - poskytnúť pacientovi zdravotnú starostlivosť správne. Zdôraznil, že žalovaný a prvostupňový orgán svoje rozhodnutie z hľadiska odborného zhodnotenia konania žalobcu opreli v podstate len o odborné stanovisko MUDr. U. J..

Skonštatoval, že v preskúmvanej veci mal za nesporné, že odvolací orgán sa pri rozhodovaní o odvolaní obmedzil iba na hodnotenie dôkazov, ktoré vykonal správny orgán rozhodujúci v prvom stupni. Pritom odvolací správny orgán je povinný preskúmať odvolaním napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu (§ 59 ods. 1 správneho poriadku). Je povinný zistiť dôsledne skutočný stav veci a nemôže sa obmedziť iba na tie skutočnosti a dôkazy, ktoré boli zrealizované v prvostupňovom konaní. Pri preskúmvaní rozhodnutia postupuje odvolací orgán nezávisle na konaní prvostupňového orgánu. Posudzuje vec samostatne z hľadiska tak skutkového ako aj právneho hodnotenia veci. To znamená, že z vlastného podnetu vykoná nové dôkazy v záujme zistenia skutkového stavu veci. Nakoľko správne konanie tvorí jeden celok, odvolací orgán podľa § 46 správneho poriadku zodpovedá za to, že rozhodnutie o odvolaní je v súlade so zákonom, a že vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Podľa názoru súdu v danom prípade v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu vzhľadom na námietky žalobcu, ktorý v priebehu celého konania uvádzal, že z jeho strany bola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne, nebolo dokazovanie vykonané úplne. Aby mohol správny orgán zistiť, či žalobca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi vykonal resp. nevykonal všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby, mal vo veci nariadiť znalecké dokazovanie, pretože len na základe znaleckého posudku možno zabezpečiť a zistiť objektívne odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie vo veci s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu. Preto súd konštatoval, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzali správne orgány, bolo nedostačujúce na posúdenie veci.

Žalovanému v ďalšom konaní uložil doplniť dokazovanie formou znaleckého posudku (znalcom z odvetvia interná medicína), ktorý by sa zaoberal komplexným posúdením prípadu, či žalobca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi vykonal všetky zdravotné výkony na správne určenie diagnózy so zabezpečením včasnej a účinnej liečby.

Rozsudok krajského súdu napadol žalovaný včas podaným odvolaním, v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru je rozsudok krajského súdu nedostatočne odôvodnený, nakoľko súd neuviedol, akými úvahami dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán a žalovaný opreli svoje rozhodnutie z hľadiska odborného zhodnotenia konania žalobcu v podstate len o odborné stanovisko vypracované MUDr. U. J. ako konzultantkou, žiadnym spôsobom tento svoj názor neodôvodnil. Žalovanému tiež nie je zrejmé, v čom krajský súd videl nedostatky a chyby v zisteniach tejto konzultantky, ani v čom bol vypracovaný odborný posudok z hľadiska odborného zhodnotenia konania žalobcu nedostatočný ako podklad a dôkaz pre rozhodnutie žalovaného. Zdôraznil, že MUDr. U. J., ako prizvaná osoba (konzultant) má odo dňa 20.11.2007 odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, teda v tej pracovnej činnosti, v ktorej bol dohľad u žalobcu vykonaný.

Poukázal na ním zistené nedostatky pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti spočívajúce v tom, že dňa 14.07.2011 neboli žalobcom pacientovi vykonané všetky potrebné vyšetrenia k diagnostike ochorenia pacienta. V prejednávanej právnej veci pritom nejde o nevykonanie vysokošpecializovaných a odborne náročných zdravotných výkonov, ale o nevykonanie základnej diferenciálnej diagnostiky symptómov pacienta na základe anamnézy, vlastného vyšetrenia a pomocných vyšetrení v ambulancii, vrátane EKG vyšetrenia pacienta v rozsahu dosiahnutého vzdelania a praxe zdravotníckeho pracovníka - všeobecného lekára pre dospelých.

Namietal, že krajský súd pri preskúmvaní zákonnosti postupu a rozhodovania žalovaného neprihliadal

na skutočnosti, ktoré boli preukázané, či vyplynuli z prednesov účastníkov, v dôsledku čoho krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Krajský súd vôbec nevzal do úvahy, žeby žalobca, ktorý je subjektom povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne, predložil počas správneho konania nejaký konkrétny relevantný dôkaz, ktorý by nejakým spôsobom spochybňoval alebo popieral odborný názor žalovaného, ku ktorému dospel žalovaný ako orgán dohľadu oprávnený vysloviť svoj odborný právny názor v rámci správnej úvahy za pomoci konzultantov. Žalobca, okrem vyjadrenia ako účastníka konania, taktiež nevyužil v rámci jeho procesných práv, možnosť znaleckého dokazovania a nepožiadaval znaleckú autoritu z odboru zdravotníctvo a farmácia, ktorý by, ako nezávislý prvok v uvedenom spore, ustálil skutkový stav veci.

Ak by žalovaný bezvýhradne akceptoval výklad, ku ktorému dospel krajský súd, musel by v každom konaní o uložení pokuty, kedy by mal účastník konania ako nositeľ povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne iný názor ako má žalovaný, nariadiť znalecké dokazovanie, pretože podľa názoru krajského súdu len na základe neho možno zabezpečiť a zistiť objektívne odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie vo veci. Takýto postup bez toho, aby žalovaný popieral alebo akýmkoľvek spôsobom znižoval význam znalcov a znalecké dokazovanie v konaní explicitne nevyplyva zo zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“) ani zo správneho poriadku. Z právnej úpravy však podľa žalovaného vyplýva, že žalovaný ako orgán dozoru je oprávnený, ale aj povinný prešetrovať správnosť poskytovanej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom osôb na to oprávnených, t.j. zamestnanci žalovaného, ktorí musia spĺňať podmienku medicínskeho vzdelania a konzultanti z príslušného špecializačného odboru, pričom sa predpokladá, že odborná spôsobilosť týchto osôb je postačujúca pre vyslovenie odborného právneho názoru.

S poukazom na § 32, § 34 ods. 1 a 2 správneho poriadku poznamenal, že na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Na účely uplatnenia administratívnoprávnej zodpovednosti, znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia nemusí mať absolútnu, najvyššiu hodnotu, resp. vyššiu dôkaznú silu než posudok konzultanta, tiež odborníka z príslušného špecializačného odboru, ktorý tiež ako znalec z odboru zdravotníctva a farmácie pri hodnotení správnosti poskytovanej zdravotnej starostlivosti vychádza z tej istej zdravotnej dokumentácie pacienta. Navyše žalovaný opätovne poukázal na skutočnosť, že v predmetnej veci prizval do výkonu dohľadu odborníka zo špecializačného odboru všeobecné lekárstvo, teda z rovnakého špecializačného odboru, v akom bola zdravotná starostlivosť žalobcom poskytnutá. Preto žalovaný neporozumel, prečo ho súd rozsudkom zaviazal na doplnenie dokazovania formou znaleckého posudku znalcom z odvetvia interná medicína, keďže v predmetnom dohľade bola zdravotná starostlivosť poskytnutá v odbore všeobecné lekárstvo.

Podľa názoru žalovaného za otázky vyžadujúce odborné posúdenie je potrebné považovať skutočnosti, na posúdenie ktorých je nevyhnutná odborná spôsobilosť iného druhu, než má konajúci správny orgán. Uvedené nevylučuje použitie aj znaleckého dokazovania ako dôkazného prostriedku v správnom konaní žalovaného, avšak v preskúmvanej právnej veci, nestáli proti sebe 2 rozdielne, navzájom si odporujúce dôkazy. Preto žalovaný, ani prvostupňový správny orgán, nemal dôvod obstarat' si ďalší podklad pre rozhodnutie. Podkladom pre rozhodnutie žalovaného vo veci boli skutočnosti zistené výkonom dohľadu a uvedené v protokole o vykonanom dohľade, ktorého súčasťou je zápisnica o prerokovaní námietok k protokolu, pričom žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán žalovaného, vychádzal z dostupnej zdravotnej dokumentácie pacienta, vyjadrenia žalobcu ako účastníka správneho konania a z odborného stanoviska odborníka zo špecializačného odboru všeobecné lekárstvo. Žalovaný teda neoprel svoje skutkové zistenia len o odborný posudok konzultanta.

Žalovaný mal za to, že si obstaral všetky potrebné podklady pre rozhodnutie, prvostupňový správny orgán náležite zistil skutkový stav a takto zistený stav bol dostačujúcim podkladom pre posúdenie veci žalovaným. V zmysle § 59 správneho poriadku, žalovaný pri preskúmvaní rozhodnutia v druhom stupni nezistil nedostatky v rozhodovaní prvého stupňa, ani nezrovnalosti v zistenom skutkovom stave, a preto nebolo pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebné ďalšie dokazovanie.

Rovnako tak žalobca nenavrhol počas konania doplnenie dokazovania, ani neuvádzal iné skutočnosti na podporu svojich tvrdení, ktoré by boli vniesli pochybnosti o úplnosti zisteného skutkového stavu, či vecnej správnosti rozhodnutia. Žalovaný postupoval v správnom konaní o uložení pokuty tak na prvom, ako aj na druhom stupni v súlade so zásadami správneho konania, a to najmä v súlade so zásadou zákonnosti, účelnosti, rýchlosti a hospodárnosti.

Krajský súd nedostatočne zdôvodnil, prečo žalovaný druhostupňový správny orgán, ak nemá nezrovnalosti v zistenom skutkovom stave, nemôže akceptovať podklady obstarané prvostupňovým správnym orgánom žalovaného, keďže správne konanie tvorí jeden celok.

Krajský súd sa v okolnostiach prípadu podľa žalovaného dostatočne neriadil ustanoveniami § 157 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok nemá dostatočné a objektívne odôvodnenie, ktoré je podstatnou náležitosťou každého súdneho rozhodnutia. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Podľa názoru žalovaného však napadnutý rozsudok krajského súdu uvedené atribúty nespĺňa.

Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamieta.

Žalobca sa k odvolaniu vyjadril v podaní zo dňa 26.11.2014. Mal za to, že prvostupňový súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a svojim rozhodnutím zo dňa 18.09.2014 rozhodol na základe správnych skutkových zistení. Na zistený skutkový stav prvostupňový súd aplikoval správny právny predpis a tento aj správne vyložil a správne aplikoval, t.j. krajský súd vec aj správne právne posúdil. Prvostupňový súd tak rozhodol v súlade so zákonom, pričom svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodnil.

Vo vzťahu k odbornému stanovisku konzultantky MUDr. U. J. uviedol, že vypracované odborné stanovisko konzultantky bolo ako podklad a dôkaz pre rozhodnutie žalovaného absolútne nepostačujúce na objektívne odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie vo veci s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu. Prvostupňový súd dospel preto k správnenému názoru, že v danom prípade nebolo dokazovanie vykonané úplne, v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu a vzhľadom na námietky žalobcu, ktorý v priebehu celého konania uvádzal, že z jeho strany bola pacientovi zdravotná starostlivosť poskytnutá správne.

Poznamenal, že žalovaný svojím prístupom stavia odborného konzultanta úradu na úroveň súdneho znalca čo je neprijateľné, nakoľko podmienky výkonu činnosti odborného konzultanta na rozdiel od znaleckej činnosti neupravuje žiadny všeobecne záväzný právny predpis. Odporný konzultant úradu na rozdiel od súdneho znalca:

- nemusí absolvovať osobitné vzdelávanie o spôsobe výkonu činnosti odborného konzultanta,
- výkon činnosti konzultanta nie je podmienený výkonom praxe v odbore, ktorý je predmetom odbornej činnosti (pričom u znalcov je to nevyhnutné a to najmenej sedem rokov),
- odborný konzultant neskladá sľub, že svoju činnosť bude vykonávať osobne, nestranne a nezaujato podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia a
- na odborné stanovisko konzultanta nie sú kladené žiadne požiadavky tak na formu ako ani na podstatné náležitosti, dôkazom čoho je samotné odborné stanovisko konzultanta, MUDr. U. J., ktoré je evidentne subjektívnym, tendenčným, neprofesionálnym stanoviskom, u ktorého absentujú základné náležitosti, ako napríklad dátum jeho vypracovania, na čo poukázal aj prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia.

Skonštatoval, že hoci žalovaný považuje svojich odborných konzultantov za rovnocenných súdnym znalcom, z procesného hľadiska porušil základné zásady správneho konania, a tým aj práva žalobcu ako účastníka konania, keď neoznámil žalobcovi prizvanie odborníka z medicínskeho odboru všeobecné lekárstvo, MUDr. U. J., bez zbytočného odkladu po tom, ako bola k výkonu dohľadu prizvaná, ale

žalovaný oznámením č. PO 1997/2011/102 zo dňa 28.03.2012 oznámil žalobcovi prizvanie odborníka k výkonu dohľadu, až po tom, ako bolo už vyhotovené odborné stanovisko prizvanej konzultantky, MUDr. U. J. predložené žalovanému a tento mal možnosť sa s ním oboznámiť.

Skutkový stav zistený na základe odborného stanoviska konzultanta, o prizvaní ktorého sa žalobca dozvedel až po tom, ako žalovaný mal možnosť oboznámiť sa s už vyhotoveným odborným stanoviskom a mal možnosť sa rozhodnúť či je pre neho vhodný a či ho použije, považoval žalobca za absolútne neobjektívne zistenie skutkového stavu. Postup žalovaného odporujúci základným zásadám správneho konania mal podľa jeho názoru jednoznačne vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca počas konania neuvádzal iné skutočnosti na podporu svojich tvrdení, ktoré by boli vniesli pochybnosti o úplnosti zisteného skutkového stavu, či vecnej správnosti rozhodnutia žalovaného, je nepravdivé a zavádzajúce. Žalobca už v rozkladovom konaní poukazoval na skutočnosť, že prvostupňové rozhodnutie žalovaného, pobočka Bratislava zo dňa 28.02.2013 nenapĺňa zákonom stanovené požiadavky na zákonné rozhodnutie správneho orgánu. Napadnuté rozhodnutia a postup žalovaného, ktorý predchádzal jeho vydaniu, považoval žalobca a aj stále považuje za nezákonný a na podporu svojich tvrdení, ktoré spochybňujú úplnosť zisteného skutkového stavu, či vecnú správnosť rozhodnutia žalovaného, žalobca opakovane uviedol nasledovné skutočnosti:

- a) napadnuté rozhodnutie žalovaného nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci a zistený skutkový stav, z ktorého napadnuté rozhodnutie vychádza, je navyše v rozpore s obsahom spisu,
- b) napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- c) napadnuté rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov,
- d) v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Žalovaný pri ustálení výšky uloženej pokuty nezákonne prihliadal na okolnosti, na ktoré nebol oprávnený prihliadať, keďže žalovaný nie je oprávnený sankcionovať nesprávne vedenie zdravotnej dokumentácie, nakoľko na to je oprávnený príslušný samosprávny kraj v zmysle § 81 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovateľoch v spojitosti s ustanovením § 79 ods. 1 písm. 1) zákona o poskytovateľoch, preto je neprípustné, aby žalovaný prihliadal na túto okolnosť pri rozhodovaní o výške pokuty. Žalovaný tak uložil žalobcovi pokutu vo výške, ktorá podľa samotného žalovaného odrážala aj údajne nesprávne vedenie zdravotnej dokumentácie, čím žalovaný uložil žalobcovi pokutu za porušenie povinnosti, na konanie a rozhodnutie o porušení ktorej je príslušný iný orgán dozoru (Bratislavský samosprávny kraj). Považoval preto napadnuté rozhodnutie žalovaného za nezákonné.

Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí obmedzil len na vymenovanie zákonných kritérií, ktoré sú pri rozhodovaní o výške pokuty relevantné, pričom vôbec neuviedol v čom správny orgán videl ich naplnenie. Rozhodnutie je tak nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Poukázal aj na výšku uloženej pokuty, ktorá musí byť primeraná závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov a musí byť dostatočne odôvodnená. Pokuta uložená úradom v napadnutom rozhodnutí je vo vzťahu k závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov podľa žalobcu absolútne neprimeraná. Vzhľadom na zákonné kritérium závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov žalovaný vôbec neprihliadal, na tú skutočnosť, že vytýkaná nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť nie je v príčinnej súvislosti s úmrtím pacienta. Neprihliadal vôbec ani na doterajšiu dlhoročnú bezchybnú prax žalobcu ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a ošetrojúceho lekára MUDr. X. S. CSc.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného sa najmä s ohľadom na výšku uloženej pokuty zásadným spôsobom odlišuje od skôr vydaných rozhodnutí žalovaného, v ktorých žalovaný aj pri omnoho závažnejších nedostatkoch uložil podstatne nižšie pokuty.

Mal za to, že žalovaný postupoval v celom konaní voči žalobcovi neobjektívne a neštandardne.

Napadnuté rozhodnutie v časti výšky uloženej pokuty považoval jednoznačne za vydané v rozpore so zásadou predvídateľnosti práva a nerešpektujúce základný znak právneho štátu, ktorým je princíp právnej istoty. Dodal, že uložená pokuta má podľa žalovaného plniť okrem represívnej funkcie, aj výchovnú a preventívnu funkciu. Pokuta vo výške, v akej bola uložená žalobcovi napadnutým rozhodnutím, však plní iba funkciu likvidačnú.

Mal za to, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.11.2015 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 1 zákona o zdravotnej starostlivosti, účelom zákona o zdravotnej starostlivosti je upraviť poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti, zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby, zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o zdravotných poisťovniach na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok), ak tento zákon neustanovuje inak.

Úlohou odvolacieho súdu bolo v intenciách dôvodov podaných v odvolaní posúdiť rozsudok prvostupňového súdu a zákonnosť rozhodnutí žalovaného.

V danej veci má odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že dňa 21.01.2013 bolo žalobcovi doručené upovedomenie žalovaného zo dňa 10.01.2013 o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty z dôvodu zistenia porušenia § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti. Na základe vykonaného dohľadu na mieste nad správnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti p. Q. W. rozhodol žalovaný, pobočka Bratislava rozhodnutím č. ZS 102/00002/2013 zo dňa 28.02.2013 o uložení pokuty vo výške 6 600 Eur.

O podanom rozklade žalobcu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. ZS 102/0002/2013/R zo dňa 22.10.2013, ktorým rozklad žalobcu zamietol a rozhodnutie o uložení pokuty potvrdil.

V konaní o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného rozhodol súd prvého stupňa podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. tak, že rozhodnutie žalovaného č. ZS 102/0002/2013/R zo dňa 22.10.2013 spolu s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa č. ZS 102/00002/2013 zo dňa 28.02.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie dôvodiac tým, že zistenie skutkového stavu správnymi orgánmi nebolo dostačujúce na posúdenie veci. Preto uložil žalovanému v ďalšom konaní doplniť dokazovanie formou znaleckého posudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spojení s § 247 ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom odôvodnení následne obmedzí len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Námietku žalovaného o nedostatočnom odôvodnení rozsudku krajského súdu v súvislosti s odborným stanoviskom konzultantky MUDr. U. J. považoval odvolací súd za nedôvodnú. Vychádzajúc z ustanovenia § 127 ods. 4 O.s.p., z ktorého vyplýva, že namiesto posudku znalca možno použiť potvrdenie alebo odborné vyjadrenie príslušného orgánu, o správnosti ktorých nemá súd pochybnosti je zrejmé, že odborné stanovisko je postačujúce pre skutkové zistenia, z ktorých vychádza správny orgán pri rozhodovaní vo veci len za predpokladu, že neexistujú pochybnosti o jeho správnosti. Odvolací súd má však z administratívneho spisu žalovaného za preukázané, že žalobca už v rozkladovom konaní namietal odborné stanovisko konzultantky MUDr. A. J., ktoré považoval za evidentne subjektívne, tendenčné, neprofesionálne a neobsahujúce základné náležitosti. Bolo preto na žalovanom, aby uvedený rozpor v zisteniach skutkového stavu odstránil a relevantným spôsobom preukázal skutkové zistenia v takej miere, ktorá je dostačujúca pre rozhodnutie vo veci. Preto i podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky existoval za daného skutkového stavu právny dôvod, aby žalovaný vo veci nariadil príslušné znalecké dokazovanie.

V súvislosti s vyššou hodnotou resp. dôkaznou silou znaleckého dokazovania voči odbornému posudku konzultanta odvolací súd poukazuje prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 03.11.2009 na nasledujúce závery: „...štat ustanovuje do pozície znalcov odborné osobnosti v danom odbore a odvetví ľudských činností a vedy za účelom zabezpečenia spravodlivého poskytovania súdnej a inej právnej ochrany. Pritom ich zaväzuje pri výkone činnosti povinnosťou rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti. Minimálne tieto podmienky favorizujú znalcov a spôsobujú vyššiu dôveryhodnosť ich skutkového zistenia...“.

Vo vzťahu k námietke žalovaného o nesprávnom skutkovom zistení krajského súdu z dôvodu, že pri rozhodovaní nebral do úvahy skutočnosť, že žalobca počas správneho konania nepredložil dôkaz spochybňujúci odborný názor žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že je povinnosťou správneho orgánu zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v či prospech svedčia. Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí čo najviac zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu. Dôkazy, ktoré sú základom správneho rozhodnutia musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení skutočného stavu veci. Dôkazy, ktoré boli podkladom rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ktorým tento uložil žalobcovi pokutu, ako aj preskúmaného rozhodnutia žalovaného, podľa odvolacieho súdu

postrádajú uvedený charakter a nie sú postačujúce pre rozhodnutie vo veci.

V konaní tak ostalo medzi účastníkmi konania sporné, či žalobca v danom prípade vykonal alebo nevykonal všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby a s tým súvisiaceho zabezpečenia včasnej a účinnej liečby pri starostlivosti o p. Q. W..

Je dôležité pripomenúť, že riadne objasnenie faktov, resp. skutočností súvisiacich s predmetom konania prispieva veľkou mierou k správnosti rozhodnutia aj po právnej stránke. Zásada materiálnej pravdy potom podľa slovenskej právnej úpravy nemá charakter absolútny, t. j. správne orgány nemajú povinnosť zistiť všetku a absolútnu pravdu, ale stav veci majú zistiť „len“ spoľahlivo, teda tak, aby bolo možné riadne, včas a spravodlivo rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už viackrát vo svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil, že skutkový stav je nenahraditeľným a neopomenuteľným prvkom v štádiu procesu aplikácie práva. Význam zisťovania skutkového stavu je zdôraznený najmä prostredníctvom základnej zásady zakotvenej v § 3 ods. 5 správneho poriadku v spojení s § 77 ods. 1 zákona o zdravotných poisťovniach, podľa ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Skutočnosť, že správne orgány nevenovali v danej veci dostatočnú pozornosť zisteniu skutočného stavu veci a v danej veci si nezažadovali dostatok skutkových podkladov, ktoré by spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti preukazovali, že žalobca sa dopustil skutku, ktorým mal porušiť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o zdravotnej starostlivosti, vyplýva aj z priloženého administratívneho spisu.

Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa v danej veci zastáva názor, že správne orgány oboch stupňov skutkové okolnosti náležite nevyhodnotili tak, aby z nich bolo jasným a určitým spôsobom zrejmé v čom spočívalo konanie žalobcu, ktorým mal podceňiť zdravotný stav pacienta, keď k úmrtiu pacienta nedošlo z dôvodu tráviacich ťažkostí, pre ktoré pacient navštívil dňa 14.07.2011 žalobcu, ale v dôsledku akútneho infarktu myokardu o 5 dní neskôr. Nevyhodnotili ani dôvod, pre ktorý mal byť žalobca povinný pri tvrdených tráviacich problémoch pacienta prioritne riešiť možnú kardiálnu príčinu ťažkostí, keď pacient iné ako tráviace ťažkosti neuviedol a súčasne náležite nevyhodnotili príčinnú súvislosť postupu žalobcu spočívajúceho v snahe prvotne vylúčiť tráviace ťažkosti pacienta absolvovaním gastroenterologického vyšetrenia a v následnom odoslaní pacienta na EKG a úmrtím pacienta, keďže ani zo skutkových okolností doposiaľ spoľahlivo nevyplýva, aké zdravotné výkony žalobcu mali za následok smrť pacienta. Uvedený postup má za následok také pochybenie, ktoré je dôvodom pre zrušenie preskúmaného správneho rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nakoľko žalovaným zistený skutkový stav nebol dostačujúci na posúdenie veci, tento pri tvrdenom porušení ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti predčasne vyslovil svoj záver o vine žalobcu a predčasne rozhodol o uložení sankcie.

Na základe uvedených právnych skutočností a po vyhodnotení námietok žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Odvolací súd priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov konania podľa § 250k v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p., a to z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 170,45 Eur podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. Navrhovateľ účelne vynaložené trovy odvolacieho konania vyčíslil nasledovne:

- tarifná odmena za 1 úkon právnej služby po 134 €
- paušálna náhrada za 1 úkon po 8,04 €
- 28,41 € DPH, spolu: 170,45 €.

Priznanú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.